

- збережений основний склад фахівців;
 - наявність добре оснащеного потокового господарства;
 - близькість розташування до основних об'єктів до переробної галузі,
- виключає гостру потребу створення своїх об'єктів такого типу.

Негативними моментами у створенні управління галуззю є:

- порушення норм управління і керованості галуззю рослинництва;
- відсутність служби маркетингу;
- недотримання технологічної дисципліни;
- високий рівень зносу сільськогосподарських машин, устаткування й інвентарю, слабкий контроль над збереженням матеріальних ресурсів. [1]

Список використаних джерел

1. Беспалов В.О. Управління сільськогосподарським виробництвом: Навч. посібник.-К.: Вища пік., 1992.-256с: іл.
2. Горемикін В.А., Богомолів А.Ю. Планування підприємницької діяльності - М.: Інфра-М, 1997.-350с.
3. http://archive.nbuv.gov.ua/portal/soc_gum/inek/2012_1/79.pdf

Ковальська Вероніка Володимирівна,

студентка навчально-наукового інституту бізнесу і фінансів

спеціальності 8.03060101 «Менеджмент організацій і адміністрування (за видам економічної діяльності)» Подільського державного аграрно-технічного університету, м. Кам'янець-Подільський

Науковий керівник: д.е.н., в.о. професора Чикуркова А. Д.

ПЛАНУВАННЯ ЯК СКЛADOVA УПРАВЛІННЯ ВИРОБНИЦТВОМ ПРОДУКЦІЇ РОСЛИННИЦТВА

В управлінні виробництвом продукції рослинницької галузі важливе місце належить розробці, розміщенню та освоєнню правильних сівозмін, організації виробництва і праці. Організаційно-економічною основою сівозмін є науково

обґрунтована структура посівних площ. Структуру посівних площ розроблюють і встановлюють у господарстві відповідно до спеціалізації та концентрації виробництва з урахуванням ґрунтових, кліматичних, економічних та інших умов виробництва, плану продажу сільськогосподарської продукції та внутрішньогосподарських потреб у ній.

Дослідження свідчать, що за останні роки розвитку в різних категоріях господарств порушувалося використання інтенсивних технологій виробництва. В результаті цього сільськогосподарські підприємства сьогодні неконкурентоспроможні через низькі виробничі показники. Перспективним могло би бути виробництво тваринницької продукції та вирощування трудомістких культур (овочів, картоплі, цукрових буряків), що значно збільшило кількість вакантних робочих місць, але для цього необхідні значні капітальні вкладення. Все це потребує вже сьогодні значних інвестиційних надходжень. Однак до цієї пори дійовий механізм нагромадження як внутрішніх, так і зовнішніх інвестиційних ресурсів для розвитку підприємств в Україні відсутній. В результаті цього, обсяги інвестицій в економіку України за останні чотири роки зросли майже в 15 разів, в той час як в агарний бізнес лише на 14,2% [1, с. 43].

Враховуючи проведену оцінку, можна зробити висновок, що СГК «Летава» знаходиться на середньому рівні організації діяльності, спостерігається поточне управління, розвинена система планування, напрямки операційних процесів визначаються керівником господарства. При такій схемі планування обсяги інформації, що використовуються при формуванні планів, досить невеликі, більшість рішень, що приймаються оформлюються у вигляді складної системи планів.

Дослідження показали, що планові показники виробництва всіх видів продукції, що передбачається виробляти у господарстві розраховуються у річних планах підприємства. Якість розробки плану багато в чому залежить від ступеня обґрунтування урожайності сільськогосподарських культур. Планування урожайності, як правило базується на визначенні рівня,

досягнутого в попередні роки (наприклад за останні три роки); виявлені амплітуди коливань і співвідношення показників максимальної і мінімальної урожайності за ці роки в розрізі окремих культур; аналіз урожайності за звітний рік в господарстві і на підприємствах-конкурентах; розрахунок обґрунтованого приросту урожайності для конкретних ґрунтово-кліматичних (зональних чи регіональних) умов [2, с. 43].

Планування в СГК “Летава” розглядається як науково-обґрунтоване визначення рівнів економічного та соціального розвитку сільськогосподарських підприємств на певний період через систему якісних та кількісних показників та визначення комплексу заходів, необхідних для досягнення встановлених рівнів розвитку. Бізнес-планування підприємства включає планування стратегії маркетингу і напрямків ринкової діяльності, виробничий план та фінансовий план господарства.

Дослідження показали, що розробка структури посівних площ починається з економічної оцінки сільськогосподарських культур і вивчення кон’юнктури ринку в плановому році. Оптимальний варіант структури посівних площ повинен забезпечувати виконання договірних зобов’язань продажу продукції, задовольняти внутрішньогосподарські потреби в ній, а також забезпечувати додержання прийнятих у господарстві сівозмін. При складанні проекту ми врахували показники економічної ефективності виробництва с.-г. культур за останні три роки в господарстві, виключили збиткові [3, с. 87].

Нами доведено, що оскільки в сільському господарстві ціна визначається ринком — попитом і пропозицією на продукцію та законом середньої норми прибутку, то її рівень є величиною відносно постійною (в короткостроковому періоді). В цих умовах підвищення ефективності діяльності в даній галузі можливе переважно за рахунок зменшення витрат у розрахунку на одиницю продукції (питомих виробничих витрат) і поліпшення якості продукції. У свою чергу, зменшення собівартості одиниці продукції та поліпшення її якості можливе виключно через упровадження відповідних технологій виробництва, зберігання й переробки продукції.

Отже, управління ефективністю виробництва продукції рослинництва повинне включати чітку організацію усіх працівників галузі навколо інформаційної бази, впливу на ціну, собівартість та низку інших факторів виробництва.

В СГК “Летава” у внутрішньогосподарському контролі по витратах на виробництво продукції рослинництва можна виділити такі його форми: попередній, який відбувається до здійснення витрат, господарських операцій; поточний, який відбувається в процесі здійснення витрат, виконання операцій; наступний – після завершення виробничого процесу в кінці звітної періоду.

Попередній контроль здійснюється при складанні бізнес-плану на наступний рік де, на основі виробничої програми по рослинництву, розраховується планова собівартість продукції, яка має бути одержана. Основними критеріями планової собівартості продукції є її наукове обґрунтування та максимально повне врахування умов планового періоду. Плануванню собівартості продукції передуює аналіз витрат за елементами і статтями попереднього періоду. Витрати на виробництво продукції рослинництва в бізнес-плані групуються за видами сільськогосподарських культур і статтями витрат. Основою для визначення планової собівартості продукції окремих культур є технологічні карти, де за статтями витрат на підставі переліку передбачених в технології робіт, обґрунтованих норм виробітку, нормативів витрат праці, матеріальних і фінансових ресурсів визначається загальна сума витрат виробництва.

Для поточного контролю в господарстві використовуються оперативні плани, які складаються за періодами сільськогосподарських робіт, в яких вказуються, також і витрати, які будуть понесені в процесі виконання цих робіт. З ними ознайомлюються працівники відповідних підрозділів. Цей план дає змогу систематично контролювати хід виконання робіт, а також витрати, які мали бути здійснені в ході їх виконання. При цьому в господарстві можуть застосовуватись такі прийоми фактичного і документального контролю: інвентаризація, обмір виконаних робіт, огляд і обстеження, спостереження,

хронометраж, зустрічна перевірка документів, взаємний контроль документів, хронологічний аналіз господарських операцій, співставлення документів, які відображають операції з документами, які їх обґрунтовують, зіставлення документів, які відображають дані про той обсяг робіт, який необхідно виконати і фактичне виконання.

Список використаних джерел

1. Сутність і порядок розробки виробничої програми підрозділу [Електронний ресурс] // Режим доступу до статті: <http://chitalka.org/article.php?book=32&article=1222>
2. Бізнес-план розвитку сільськогосподарського підприємства: Навчальний посібник / В.І. Дробот, В.П. Мартянов, М.Ф. Соловійов, А.В. Токар та інш..-К.: Мета, 2003. – 336 с.
3. Доманчук Д. П. Організація і планування розвитку рослинництва / [Д. П. Доманчук, К. Б. Волощук, Л. М. Двойнос та інші] - Організація виробництва і підприємницької діяльності в сільськогосподарських підприємствах: практикум. – за ред. Д. П. Доманчука. - Кам'янець-Подільський, 2002. - 187 с.

Крижанівський Володимир Володимирович,

студент навчально-наукового інституту бізнесу і фінансів спеціальності

8.03060101 «Менеджмент організацій і адміністрування (за видами економічної діяльності)» Подільського державного аграрно-технічного університету, м. Кам'янець-Подільський

Науковий керівник: к.е.н., доцент Гоголь Т.В.

СПЕЦИФІКА УПРАВЛІННЯ ВИРОБНИЧИМ ПОТЕНЦІАЛОМ ПІДПРИЄМСТВА В СУЧАСНИХ УМОВАХ

Перехід України до ринкових відносин багато в чому залежить від функціонування матеріальної основи економіки – підприємства. На рівні